

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Dydaktyka języka niemieckiego			8.0.9444
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Ewa Andrzejewska; dr Marta Bieszk; mgr Anna Pior-Kucińska; dr Magdalena Rozenberg			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			5
Ćw. audytoryjne			90 godzin ćwiczenia - 3 ECTS
Sposób realizacji zajęć			30 godzin - samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do egzaminu - 1 ECTS
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej			30 godzin - przygotowanie prac zaliczeniowych - 1 ECTS
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 90 godz.			Razem = 5 ECTS
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		niemiecki	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach - Rozwiązywanie zadań		Sposób zaliczenia	
		- Zaliczenie na ocenę - Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - egzamin pisemny testowy - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - kolokwium - egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu) - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	

Obecność na zajęciach 100%.

Zaliczenie na ocenę - semestr 3

czynny udział w zajęciach 30% (przygotowanie do zajęć - przeczytanie i analiza wskazanych przez prowadzącego lub wybranych przez studenta artykułów dotyczących tematyki zajęć - wejściówki, dyskusja, rozwiązywanie zadań w oparciu o przeczytany tekst); wykonanie zadania zaliczeniowego, kolokwium pisemne na zakończenie semestru, prace cząstkowe w trakcie semestru (plany lekcji, analiza metodyczno-dydaktyczna zadań, ćwiczeń) 50%; przygotowanie i przedstawienie projektu/portfolio 20%

Zaliczenie na ocenę - semestr 4:

czynny udział w zajęciach 30% (przygotowanie do zajęć - przeczytanie i analiza wskazanych przez prowadzącego lub wybranych przez studenta artykułów dotyczących tematyki zajęć - wejściówki, dyskusja, rozwiązywanie zadań w oparciu o przeczytany tekst), wykonanie zadania zaliczeniowego, kolokwium pisemne na zakończenie semestru, prace cząstkowe w trakcie semestru (plany lekcji, analiza metodyczno-dydaktyczna zadań, ćwiczeń) 50%, przygotowanie i przedstawienie projektu/portfolio 20%

Egzamin

pisemny/lub ustny (test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi) z zagadnień omawianych na zajęciach oraz opracowanych przez studentów na podstawie przeczytanej przez studenta literatury.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia

zakładany efekt kształcenia	Analiza tekstów z dyskusją	Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)	Rozwiązywanie zadań	Praca w grupach	Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)	Dyskusja
Wiedza						
K_W04	x					x
K_W07	x		x	x		x
K_W08	x		x	x		x
Umiejętności						
K_U04	x	x	x	x		
K_U05	x	x	x	x	x	x
K_U08	x	x		x	x	x
K_U11	x					
Kompetencje						
K_K03		x		x		x
K_K04		x				x
K_K06		x				x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

ukończenie pierwszego roku studiów, pozytywny wynik egzaminu PNJN w semestrze 2.

B. Wymagania wstępne

znajomość języka niemieckiego, realizacja praktyk dydaktycznych, realizacja przedmiotów z grupy B i C w kształceniu nauczycieli

Cele kształcenia

Przygotowanie dydaktycznego wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego. Poznanie głównych koncepcji nauczania i uczenia się języka niemieckiego jako języka obcego. Poznanie podstaw programowych i uwarunkowań szkolnej edukacji językowej. Czynne opanowanie terminologii specjalistycznej w języku niemieckim. Czynne opanowanie języka lekcyjnego. Zdobycie umiejętności planowania, realizacji i ewaluacji poszczególnych działań dydaktycznych oraz jednostek lekcyjnych.

Treści programowe**Semestr 2**

Wprowadzenie: dydaktyka ogólna a dydaktyka szczegółowa: zakresy badań, różnice i podobieństwa. Etymologia pojęć: metodyka, glottodydaktyka, dydaktyka języka niemieckiego. Miejsce glottodydaktyki w językoznawstwie stosowanym, relacje z naukami pokrewnymi. Specyfika lekcji języka

niemieckiego: rozkład materiału, program nauczania, podstawa programowa, Europejski system opisu kształcenia językowego, polityka językowa; Specyfika lekcji języka niemieckiego: Cele lekcji; Specyfika lekcji języka niemieckiego: fazy lekcji (wprowadzenie, prezentacja, semantyzacja, ćwiczenia-transfer), zakończenie lekcji, prace domowe; korelacja faz lekcji; Formy pracy na lekcji (praca indywidualna, w parach, praca w grupach; Alternatywne formy lekcji (np. stacje zadań); Interakcje na lekcji, język lekcyjny; Wczesnoszkolne nauczanie języka niemieckiego / organizacja / modele i metody; Metoda narracyjna w nauczaniu dzieci; Total Physical Response; Rozwijanie sprawności językowych we wczesnoszkolnym nauczaniu języka niemieckiego; Techniki pracy w klasach 0-3; Materiały edukacyjne do nauczania języków obcych dla dzieci. Język jako narzędzie zdobywania wiedzy: nauczanie zintegrowane.

Semestr 3

Charakterystyka sprawności językowych; techniki pracy ze słownictwem, nauczanie fonetyki, nauczanie mówienia, nauczanie pisanie, nauczanie sprawności rozumienia tekstu słyszanego, nauczanie czytania; nauczanie gramatyki; mediacja językowa; Zadania, ćwiczenia - typologia; Teksty - rola i funkcje tekstu w nauczaniu języka, typy tekstów. Pozyskiwanie informacji o rozwoju językowym ucznia, testowanie, ocenianie; samoocena i portfolio językowe; błąd językowy- podejście do błędów w dydaktyce języka obcego. Sztuka w nauczaniu języków obcych; Muzyka w nauczaniu języków; Wiedza o kraju i kulturze, dydaktyka wielojęzyczności (nauka języka niemieckiego jako drugiego języka obcego po języku angielskim), dydaktyka wielokulturowości; Teksty literackie na lekcjach języka obcego; Gry dydaktyczne. Materiały nauczania: analiza, ewaluacja, wybór podręczników, praca z podręcznikiem, materiały uzupełniające, materiały autentyczne; Historia dydaktyki języków obcych od czasów antycznych do współczesności (nauczanie języków obcych w starożytnej Grecji i Rzymie, średniowieczu oraz nowoczesne podstawy glottodydaktyki u J.A. Komenskigo, W. Vietora jak też dydaktyków XX i XXI wieku). Porównanie najważniejszych metod nauczania języków obcych (metody bezpośrednie i pośrednie: gramatyczno-tłumaczeniowa, interlinearna, filologiczna, lingwistyczna, audio-lingwalna i audio-wizualna, komunikacyjna, kognitywna, eklektizm). Metody niekonwencjonalne (The Silent Way, Sugestopedia, uczenie się przez nauczanie). Lekcje poza budynkiem szkolnym. Motywacja w nauce języka obcego. Nauczyciel języka niemieckiego - kompetencje merytoryczne i dydaktyczne.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

Chłopek, Z. Metodyka nauczania języka niemieckiego, Warszawa 2018.

Pfeiffer, W.: Dydaktyka języków obcych. Od teorii do praktyki, Poznań 1999.

Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie: https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/attachments/ESOKJ_Europejski-System-Opisu.pdf / lub Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen: <http://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf>

Europejskie portfolio dla studentów - przyszłych nauczycieli języków (<https://www.ore.edu.pl/2015/07/europejskie-portfolio-jezykowe-dla-studentow-przyszlych-nauczycieli>)

Europejskie portfolio dla studentów - przyszłych nauczycieli języków (<https://www.ore.edu.pl/2015/07/europejskie-portfolio-jezykowe-dla-studentow-przyszlych-nauczycieli>)

Literatura uzupełniająca:

Kleines Fachlexikon der DaF-Didaktik: Theorie und Unterrichtspraxis / Renata Czaplikowska, Artur Dariusz Kubacki. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, 2019.

Seria materiałów DLL - Goethe Institut (wybrane pozycje, rozdziały wskazane przez prowadzącego):

DLL 01: Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung (Michael Legutke, Michael Schart), 2012

DLL 04: Aufgaben, Übungen, Interaktion (Hermann Funk, Christina Kuhn et al.), 2014

DLL 05: Lernmaterialien und Medien (Dietmar Rösler, Nicola Würffel)

DLL 06: Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung (Karin Ende, Rüdiger Grotjahn et al.), 2013

DLL 07: Prüfen, Testen, Evaluieren (Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin), 2015

DLL 08: DaF für Kinder (Angelika Lundquist-Mog, Beate Widlok), 2015

DLL 09: Unterrichten mit digitalen Medien (Bärbel Brash, Andrea Pfeil) 2017

Wybrane artykuły z czasopism "Neofilolog", "Fremdsprachenlehren und lernen", "Języki obce w szkole"

Portfolio językowe (różne etapy edukacji) na stronie ORE: <https://www.ore.edu.pl/2017/11/materiały-wrkk/>

przykładowe egzaminy językowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/>

Andrzejewska E., Motywacja dzieci do nauki języków obcych, w: Nowe spojrzenie na motywację w dydaktyce języków obcych, Wydawnictwo

Wyższej Szkoły Filologicznej we Wrocławiu, Wrocław, 2008, 213-222.

Andrzejewska E., Eigene Stadt in mehreren Sprachen entdecken. Bericht über eine dreisprachige Stadtrallye in Gdańsk im Rahmen des Projekts "Früher zweisprachiger Fremdsprachenunterricht", w: Frühes Deutsch 2008 (14), 43-46.

Andrzejewska E., Lekcja języka obcego w wyższych klasach szkoły podstawowej. w: Komorowska H., (red.), 2009: Skuteczna nauka języka obcego. Struktura i przebieg zajęć językowych. Warszawa: CODN, 131-141.

Inne artykuły i materiały przygotowane przez prowadzącego

Kierunkowe efekty kształcenia

K_W01, K_W04, K08

K_U04, K_U05, K_U08, K_U11

K_K03, K_K04, K_K06

Wiedza

K_W04, K_W07, K_W08

Absolwent zna i rozumie następujące zagadnienia dydaktyki szczegółowej, co przejawiać się może poprzez m.in. następujące formy aktywności:

- charakteryzuje podstawę programową nauczania języka niemieckiego na różnych etapach edukacyjnych na tle innych przedmiotów dla danego etapu kształcenia (K_W07, K_W08);
- opisuje merytoryczne i dydaktyczne kompetencje nauczyciela języka

	<p>niemieckiego (K_W04,K_W08);</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje metody nauczania języka niemieckiego (aktualne i także w najważniejszych aspektach w perspektywie historycznej rozwoju dydaktyki szczegółowej <i>Języka niemieckiego jako języka obcego</i> (K_W04, K_W07); • wymienia zadania i formy oraz specyfikę nauczania poszczególnych sprawności i kompetencji językowych w powiązaniu do etapu edukacyjnego i poziomu rozwoju językowego uczniów (K_W04, K_W07); • wymienia i charakteryzuje formy pozyskiwania informacji o rozwoju językowym ucznia (diagnoza wstępna, oceny bieżące, oceny na zakończenie cyklu kształcenia, funkcje oceniania, formy egzaminów zewnętrznych, np. egzamin ósmoklasisty. (K_wo4, K_W07); • wymienia edukacyjne zastosowania mediów, podręczników, materiałów dodatkowych, środowiska TIK właściwych dla danego etapu edukacyjnego i zgodnych z zasadami poszanowania praw autorskich ((K_W04, K_W07) • wymienia możliwości motywowania uczniów do nauki języka obcego (K_W07) <p>Umiejętności</p> <p>K_U04, K_U05, K_U08, K_U11</p> <p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować i przygotować rozkład materiału nauczania (K_U04, K_U05) • opisać, czy proponowane treści nauczania mają związek z treściami innych przedmiotów (nawiązać do tych umiejętności w planowaniu zajęć dla dzieci), (K_U05) • stosować w odpowiedni sposób język lekcyjny (K_U11) • przygotować scenariusz lekcji, w którym zaplanuje - odpowiednie dla wieku, poziomu językowego uczniów, uwarunkowań nauki - logiczny i odpowiedni do celów - plan działań dydaktycznych nauczyciela i aktywności uczniów spełniający wymogi dydaktyki języka niemieckiego (K_U05) • przygotować i ocenić zadania sprawdzające umiejętności uczniów (sprawdziany, testy, zadania sprawdzające umiejętność mówienia) oraz odpowiednią informację zwrotną dla uczniów (K_U05) • rozpoznawać i odpowiednio reagować na różne typy błędów w procesie rozwijania umiejętności językowych (K_U05) • przygotować ocenę podręcznika, materiałów dodatkowych do podręcznika, materiałów on -line (K_U01), (K_U04) • zaprojektować lekcje oparte o niekonwencjonalne metody nauczania (np. stacje zadań) (K_U05) • przygotować zadania rozwijające różne sprawności językowe (K_U05) • przygotować lekcję w oparciu o metodę narracyjną dla uczniów klas 0-4 (K_U05) • zaplanować zajęcia poza szkołą dla uczniów (np. wycieczkę do ZOO, grę miejską) (K_U08) • zaplanować zadania domowe i ocenić ich znaczenie dla rozwoju językowego uczniów, ich zainteresowań oraz motywacji (K_U05) <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K03, K_K04, K_K06</p> <p>Absolwent jest gotowy do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowania metod pracy do grupy uczniów (o przygotowaniu do tego świadczą np. plany lekcji, zajęcia studentów z uczniami podczas Dni Otwartych UG) (K_K04) • organizowania spotkań z uczniami i nauczycielami, popularyzowania wiedzy o nauce języka obcego (o przygotowaniu do tego świadczą np. Dni Otwarte na UG, projekty realizowane ze szkołami; wpisy i propozycje na facebooku grupy Koło Naukowe Dydaktyków Języka Niemieckiego UG, współpraca studentów z PSNJJN Oddział Gdański)(K_K03, K_K06) • odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych i propagowania takiego postępowania wśród uczniów (np. realizacja projektów on-line z uczniami, ocena prac studentów z rygorystycznym uwzględnieniem poszanowania praw własności intelektualnej jako kryterium zaliczenia pracy (K_K04) • kształtowania umiejętności współpracy uczniów (np. plany i realizacja projektów
--	--

	<p>edukacyjnych, zadania podczas lekcji w formie stacji zadań, gdzie zaplanowane są zadania wykonywane we współpracy uczniów) (K_K03)</p> <ul style="list-style-type: none">• stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie , korzystania z różnych źródeł i form nauki (np. poprzez wykorzystanie portfolio językowego, przygotowanie biografii językowych) (K_K04)• rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej (o przygotowaniu do tego świadczą np. plany lekcji, samodzielnie przygotowane przez studentów zadania dla uczniów, adaptacja materiałów edukacyjnych) (K_K04)
Kontakt	
ewa.andrzejewska@ug.edu.pl	